

önzés és gyűlölség által szétszaggatott társadalmunkba a jóság melege és a szeretet fénye végre behatoljon. Örömmel állapíthatjuk meg továbbá, hogy ez a pedagógiai világesemény teljesen felkészülve találta hazánkat. Úgy tudjuk, hogy Társaságunkon és a Magy. Tud. Akadémián kívül (amelynek megemlékezéséért súlyánál fogva még külön elismerés jár ki) még több tanügyi kör közül Pestalozzi emlékének megünneplésére. Nem késő, mert mint a lepergett másfél ezázad mutatja, Pestalozzi lelke mitsem vesztett őseréből. Bármit is hozzon a jövő elméleti és gyakorlati pedagógiája, a szeretet és jóság, vagy ami ezzel egyértelmű: az igazi emberiesség örökéletű marad e nagy újító művében. Bizonyára ilyen értelemben nyomatta Diesterweg Adolf, akit kortársai a német Pestalozzinak neveztek, a *Jahrbuch für Lehrer und Schulfreunde* 1852-ben megjelent 3. évfolyamának címlapjára ezeket a sokatmondó szavakat: *Pestalozzi für immer!* kf.

MAGYAR PAEDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Unnapi ülés Pestalozzi Henrik halálának százéves évfordulóján, 1927 február 17-én.

Kornis Gyula elnöklete alatt jelen voltak: *Andreánszky Olga*, *Antal Sándor*, *Bagi Antal*, *Bakos Emma*, *Balázs Anna*, *Bálint Gizella*, *Bánfalvy Ilona*, *Barkáts Mária*, *Benisch Artúr*, *Bernátsky Rózsi*, *Berzeviczy Albert*, *Biró Imre*, *Cikutti Lajos*, *Csiszár Katalin*, *Csóré Erzsébet*, *Csóré Margit*, *Csukly Emilia*, *Dékány Ilona*, *Doby Ida*, *Dropka Irén*, *Edes Judit*, *Eltes Mátyás* jegyző, *Endrei Gerzson*, *Erős Piroska*, *Ertl Gabriella*, *Farkas Olga*, *Fogel Sándor*, *Forstner Erzsébet*, *Frank Antal*, *Fray Katalin*, *Friml Aladár*, *Gaal Mózes*, *Galló Miklós*, *Gerhardt Sarolta*, *Gisztl Edit*, *Güll Vilma*, *Gyöngyössy Erzsébet*, *Gyulai Agost*, *Gyulai Agostné*, *Haraszty Magda*, *Haszler Károly*, *Herczeg Katalin*, *Hesz Ilona*, *Hittrich Ödön*, *M. Horváth Mária* ang. k., *Jaczkovits Géza*, *Jancsó Erzsébet*, *Jávor Albert*, *Jenei Irma*, *Jóó Vilma*, *Juba Adolf*, *Kacsina Ilona*, *Kántor József*, *Kanyó Bálint*, özv. *Katonáné Thuránszky Irén*, *Kemény Ferenc*, *Kemény Ferencné*, *Kerékyártó Árpád*, *Kisparti János*, *Kosztolnik János*, *Kovács Erzsébet*, *Körmendy Mária*, *Kubacska Etelka*, *Kulcsár Margit*, *Lajos Mária*, *Legányi Ilona*, *M. Lehotzky Ilona* ang. k., *Lendvai Teréz*, *Lőrincz László*, *Lukács György*, *Lux Gyula*, *Madari Lajos*, *Málnai Mihály*, *Márton Katalin*, *Martos Alisz*, *Meskó Lenke*, *Mester János*, *Miklós Erzsébet*, *Mikó Piroska*, *Misányi Ottó*, *Molnár Öszkár*, *Molnár Vilmos*, *Mosdóssy Imre*, *Mosonyi Sándor*, *Nagy Irén*, *Nagy Jenő*, *Nagy J. Béla*, *Nagy Zsigmond*, *Nagy Zsuzsanna*, *Neumanné Zsengeri Irma*, *Petrasovszky Emma*, *Preisinger Ferenc*, *Prohászka Lajos*, *Quint József*, *Quint Józsefné*, *Radák Olga*, *Radó Albert*, *Radványi Elvira*, *Réti Margit*, *Schack Béla*, *Schmidl Sándor*, *Schneller István*, *Schröder Émilja*, *Schütz Teréz*, *Schweiger Erzsébet*, *Sebestyénne Stetina Ilona*, *Sólyom János*,

Suppan Vilmos, Susmán Magda, M. Szabó Erzsébet ang. k., Szabó Melánia, Szász Gerő, Széchenyi Sándor, Székely Károly, Szelényi Ödön, Szenes Adolf, Szinetár Vilma, Szokolay Julia, Szombathy Miklós, Szóts Gyula, Sztankó Béla, Sztankó Katinka, Szűcs József, Takács Mária, Tóth Ilona, Ungváry Mária, Waldapfel János, Váradi József, Végh Gizella, Végh Mária, Veress Béla, Zelenka Frigyes, Zsengeri Gusztáv, Zsengeri Manó és még számos vendég.

I. *Kornis Gyula* elnök üdvözli a megjelenteket és *Pestalozzi öröksége* című tanulmányával megnyitja a Társaság ünnepi ülését. (L. a 73—78. l.)

II. *Gyulai Agost* titkár felolvassa *Pestalozzi emlékezete* című értekezését. (L. a 81—91. l.)

III. *Kemény Ferenc* r. tag megtartja előadását *Pestalozzi Magyarországon és A magyar Pestalozzi-bibliográfia* címmel. (L. a 92—114. l.)

IV. Az elnök köszönetet mond az előadóknak, megköszöni a nagy számban megjelent tagok és vendégek érdeklődését s az ülést berekeszti.

INHALTSANGABE.

Das vorliegende Heft der Monatsschrift *Magyar Paedagogia* der Ungarischen Pädagogischen Gesellschaft ist ausschließlich dem Andenken *Pestalozzis* gewidmet. Es enthält, nebst der Würdigung des Vorsitzenden der Ungarischen Akademie der Wissenschaften, jene Vorträge, die gelegentlich der Jahrhundertwende, am 17. Februar in der Festsitzung der Gesellschaft gehalten wurden. Das Heft ist mit einem gelungenen Bildnis *Pestalozzis* geschmückt, das ein bedeutender ungarischer Künstler, Nikolaus Barabás, im Jahre 1845 entworfen hat und dessen Original in einer dem Andenken *Pestalozzis* gewidmeten ungarischen Zeitschriftenfolge *Nevetési Emléklapok* bereits im Jahre 1846 erschienen ist. — Der kurzgefaßte Inhalt der einzelnen Beiträge ist folgender.

Das **Erbe Pestalozzis** vom Universitätsprofessor *Dr. Julius Kornis*. *Pestalozzis* Leben und Lebenswerk gipfelt in dem altruistischen Streben, allen Menschen zum Recht auf Bildung zu verhelfen. Durch Rousseaus Werke angeregt, widmet er sich dem Lehrberuf, womit dieses Ziel am sichersten erreicht werden kann. Sein angeborenes soziales Gefühl drängt ihn zur Demokratisierung des Unterrichtswesens, dessen belebende Achse im Volksschulunterricht liegt. Nur von unten an kann erfolgreich aufgebaut werden und nur mittelst Arbeit, denn Arbeit ist das beste und einzige Mittel zur Erziehung zur Arbeit. *Pestalozzi* hat vornehmlich nach zwei Richtungen bahnbrechend gewirkt. Zum ersten hat er die Schule in das Gesellschaftsleben eingegliedert und in den Mittelpunkt der Kulturpolitik der europäischen Staaten gestellt. Fichte beruft sich auf ihn, die Franzosen verleihen ihm die Ehrenbürgerschaft, der König von Preußen und Zar Alexander würdigen ihn ihrer Auszeichnung. Hier sind jene Ausführungen des Vortragenden von besonderem Interesse, welche sich auf die nachweisbare Auswirkung *Pestalozzischer* Ideen auf Ungarn beziehen: auf die Kulturpolitik der führenden Männer der im Jahre 1825 ein-